

Inspiration til Kommunernes udgående virksomhedskontrol efter Retssikkerhedslovens § 12a.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 17

Indholdsfortegnelse

Inspiration til Kommunernes udgående virksomhedskontrol efter Retssikkerhedslovens § 12a.....	1
Indholdsfortegnelse	1
Forord	2
Virksomhedskontrol – hjemmel	3
Forberedelse af kontrollen	5
Udsøgning af offentligt tilgængelige virksomhedsoplysninger	5
Andre afdelingers kendskab til virksomheden	6
Gennemførelse af kontrollen	8
Legitimation af kontrolmedarbejderne	8
Identifikation af medarbejderne i virksomheden	8
Udlændinge	9
Hvilke oplysninger må man se.....	10
Hvor må kommunen udføre kontrollen	11
Selvstændig erhvervsdrivende - sygedagpenge	12
Udkørende kontroller	12
Retten til sygedagpenge	12
Sagsgangen – den kommunale opfølgning.....	13
Tilrettelæggelse af kontrolindsatsen	13
Efter kontrollen.....	15
Pålæg om at føre logbog	15
Fremsendelse af kontroloplysninger til andre myndigheder	15
Andre kommuner	15
Udbetaling Danmark.....	15
SKAT	16
Fødevarestyrelsen	16
Statsforvaltningen	16
STAR	16
SIRI	16
Politiet	16

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 2 af 17

Forord

Når kommunen gennemfører en virksomhedskontrol, skal kommunen følge de almindelige forvaltningsretlige regler. Det betyder, at der gælder præcis det samme for sager, der udspringer af en virksomhedskontrol, som i alle andre sager, hvor der skal træffes en afgørelse. Det betyder, at regler om fx aktindsigt og journalisering skal overholdes. Dette gælder også, selvom virksomhedskontrollen ikke resulterer i et resultat for kommunen selv, men hvor der fx sendes kontroloplysninger til andre kommuner. Da virksomhedskontrollen er en indgribende foranstaltning for den enkelte virksomhed, skal det også altid overvejes, om kontrollen er proportional i forhold til det, som er formålet med kontrollen.

De regler, der har betydning for de enkelte sagsskridt, gennemgås i forbindelse med de afsnit, hvor de har betydning.

Denne vejledning skal derfor alene ses som en inspiration til, hvordan en virksomhedskontrol planlægges og gennemføres, og det vil sjældent være nødvendigt at gennemgå alle sagsskridt som beskrevet nedenfor. Men vejledningen anviser, hvilke oplysninger der i forbindelse med den udgående virksomhedskontrol er adgang til samt hvilke oplysninger, der i forbindelse med en generelt sagsopfølgning kan inddrages i sagsbehandlingen.

Virksomhedskontrol – hjemmel

Kommunernes hjemmel til at udføre virksomhedskontroller er retssikkerhedslovens § 12a:

"Kommunen har til enhver tid uden retskendelse adgang til en virksomheds lokaler m.v. samt på arbejdssteder uden for virksomhedens lokaler med henblik på at kontrollere de oplysninger om borgernes løn- og arbejdsforhold, som ligger til grund for udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark samt kontante ydelser og økonomiske tilskud fra kommunen i sager, der er omfattet af denne lov. Kontrollen kan foregå som generel kontrol eller til brug for en enkelt sag. Kommunen kan foretage kontrolbesøg på virksomheder, som er beliggende i kommunen. Kommunen kan endvidere gennemføre kontrolbesøg på virksomheder i andre kommuner efter aftale med den kommune, hvor virksomheden er beliggende. Kommunen har ikke uden retskendelse adgang til at foretage kontrollen i private hjem.

Stk. 2. Kommunen kan efterse virksomhedens registreringer om borgernes løn- og arbejdsforhold, uanset om oplysningerne findes i et manuelt eller elektronisk register. Materiale, der skønnes at være af betydning for videre kontrol, skal efter anmodning udleveres eller indsendes til kommunen.

Stk. 3. Kommunen skal forevise legitimation, inden eftersynet begynder.

Stk. 4. Virksomhedens indehavere og ansatte skal være kommunen behjælpelige ved eftersynet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en arbejdsgiver at foretage daglig registrering af oplysninger om ansatte. De oplysninger, som skal registreres, er de samme oplysninger, som direktøren for Arbejdsdirektoratet har fastsat med hjemmel i § 91, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan kun pålægge arbejdsgiveren at foretage registreringer, jf. stk. 5, hvis kommunen ved et kontrolbesøg, jf. stk. 1, vurderer, at arbejdsgiverens registreringer er mangelfulde.

Stk. 7. Registreringer efter stk. 5 skal til enhver tid på begæring forevises kommunen.

Stk. 8. Personer, der er beskæftiget i virksomheden ved eftersynet, kan anmodes om at oplyse navn, adresse og fødselsdato, ansættelsesperiode og løn- og ansættelsesvilkår, samt om de aktuelt modtager sociale eller beskæftigelsesmæssige ydelser.

Stk. 9. Politiet yder bistand til kommunen. Social- og indenrigsministeren kan efter forhandling med justitsministeren og beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler herom."

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 17

I de følgende afsnit gennemgås de punkter, som kommuner i forbindelse
den udgående og uanmeldte kontrol skal være særligt opmærksomme på.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 17

Forberedelse af kontrollen

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 17

Udsøgning af offentligt tilgængelige virksomhedsoplysninger

Det er vigtigt, at kontrolgruppen forud for den udgående kontrol forbereder kontrollen grundigt.

Der kan fx være relevant at indhente detaljerede oplysninger om virksomheden, som primært kan ses på www.cvr.dk.

Virksomhedens ejerforhold ses af virksomhedsoversigten på www.cvr.dk. Det anbefales at undersøge, om virksomhedsejer i forvejen er kendt af kommunen, fx fra en tidligere kontrolsag. Et tidligere kendskab til virksomhedsejer kan indikere, om der er særlige forhold, kontrolgruppen skal være opmærksom på. Det kan også være tilfældet, hvis virksomhedsejer har været registreret med flere CVR-numre, som efterfølgende er blevet nedlagt eller tvangsopløst.

Selvom mange af disse oplysninger kan ses på www.cvr.dk, kan det være en fordel at bruge andre informationssøgningssystemer, fx BIQ, hvis der er behov for at afdække ejerforhold, krydsejerskaber samt virksomhedshistorik. Vær opmærksom på at disse systemer kræver licens.

Ligesom ejerforhold kan en række andre oplysninger om virksomheden ses på www.cvr.dk

Af virksomhedsoversigten kan branchekoden ses. Det bør give en indikator for hvilken type af virksomhed, der drives.

Dato for virksomhedens opstart fremgår. Hvis der ikke er tale om en helt ny virksomhed, vil der være tilgængelige oplysninger om regnskabsforhold og momsindbetalinger.

Såfremt virksomheden har en bestyrelse, fremgår samtlige bestyrelsesmedlemmer af virksomhedsoversigten.

Bestyrelsesmedlemmerne kan i forvejen være kendt fra andre virksomheder, som kommunen har kendskab til. Dette kan indgå i vurderingen af, om virksomheden skal udtages til kontrol.

Af regnskabsoplysningerne fremgår udgifter til løn. Lønudgifterne giver en indikator for medarbejdernes løn.

Formueoplysninger vil også fremgå af årsregnskabet. Ved løbende fald i virksomhedens formue (egenkapitalen) kan det – hvis det har betydning for kontrollen – overvejes, om virksomheden eventuelt er under afvikling.

Der kan være interessant af se, hvad der fremgår af revisionspåtegningen (revisorerklæring først i regnskabet). Revisor er pligtig til at anføre, om der er påvist kritisable forhold i forbindelse med revisionen. Det kan fx være tilfældet, hvis ejer har lånt penge af virksomheden til eget brug (ulovlige

aktionærlån). Det kan også være en indikator for, hvordan virksomhedens drives.

Antallet af ansatte opgøres kvartalsvis og fremgår også af virksomheds-oversigten.

Momsoplysninger kan hentes på www.skat.dk Er der tale om en branche, hvor man normalt afregner moms løbende, fx inden for restaurations- eller håndværksbranchen, giver momstallet en indikator for virksomhedens omsætning. Vær i øvrigt opmærksom på, at der både indberettes indgående og udgående moms. Virksomheden får momsen tilbage på de produkter, der købes med moms, og virksomheden skal modsat indbetale moms på de produkter, der sælges, og hvor der i prisen har været indeholdt moms.

Hvis momstallene følges, kan det være interessant at vurdere, hvordan udviklingen mellem indgående og udgående moms er. Virksomhedens lever jo af at sælge mere, end der indkøbes for, og hvis virksomheden får større og større beløb tilbage i moms, bør det være kilde til undren.

Flere kommuner oplyser, at smiley-ordningen har betydning for hvilke virksomheder, de udtager til virksomhedskontrol. Det er vurderingen, at en "sur smiley" kan indikere, at der er forhold og arbejdsgange i virksomheden, som ikke fungerer.

De kommuner, der anvender ordningen til at udsøge virksomheder, oplyser alle, at smiley-ordningen erfaringsmæssigt er en god indikator for, at der er flere forhold, der ikke fungerer optimalt i virksomheden.

Oplysninger om smiley-ordningen kan findes på www.findsmile.dk Der kan udsøges på adresse, virksomhedsnavn, postnummer eller by.

Andre afdelingers kendskab til virksomheden

Jobcenteret har et indgående kendskab til mange forskellige virksomheder, da Jobcenteret indgår aftaler med virksomheder om bl.a. virksomhedspraktik og ansættelse i job med løntilskud.

Jobcenterets indtryk af virksomheden, herunder administrative forhold, kan give en indikator for, om der er "orden i sagerne".

Følgende kan være oplysninger, der har betydning for forberedelsen af en virksomhedskontrol:

- Er der aftalt praktikforløb i virksomheden
 - Hvem er praktikaftalerne indgået med
 - Hvor mange personer på praktikforløb er der i virksomheden
- Står antallet af personer i praktikforløb mål med det samlede antal ansatte
- Indikerer antallet af personer i praktikforløb, at virksomheden reelt drives af personer, der ikke er fastansat på almindelige vilkår

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 17

- Hvor mange medarbejdere har virksomheden, hvor medarbejderne er ansat på almindelige vilkår

Det kan meget vel tænkes, at de afdelinger, der arbejder med opfølgning på fx sygedagpenge og fleksjob, kan have oplysninger om medarbejdere eller indehaver i den pågældende virksomhed.

I nogle af disse sager kan der i forvejen være indhentet regnskabsmateriale som led i sagsopfølgningen for at sikre, at tilskud og ydelser beregnes på et korrekt grundlag. Det kan overvejes, om der er behov for hjælp fra kontrolenhedens side til at gennemgå regnskaber. Dette kan være relevant, hvis en virksomheds omsætning og overskud ikke kan rumme en fleksjobber (typisk en selvstændig erhvervsdrivende).

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 17

Gennemførelse af kontrollen

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 17

Legitimation af kontrolmedarbejderne

Inden kontrollen påbegyndes, skal kommunens medarbejder legitimere sig. Det følger af Retssikkerhedslovens § 12a, stk. 3:

"Stk. 3. Kommunen skal forevise legitimation, inden eftersynet begynder."

Det skal af ID-kortet fremgå, at den pågældende medarbejder er ansat i den kommune, der udfører kontrollen. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at medarbejderen fremviser fx sygesikringsbevis.

For at sikre, at indehaveren, eller stedfortræderen, ved, hvad kontrollen går ud på, bør der udleveres et orienteringsbrev, hvoraf formål og hjemmel til kontrollen fremgår.

I forbindelse med kontrollen, skal der fra virksomhedens side samarbejdes med kontrolmedarbejderne. Dette følger af Retssikkerhedslovens § 12a, stk. 3:

Stk. 4. Virksomhedens indehavere og ansatte skal være kommunen behjælpelige ved eftersynet.

Erfaringsmæssigt er der en del medarbejdere, som ikke umiddelbart kan redegøre for deres arbejdsforhold. Det betyder dog ikke altid, at der er problemer omkring ansættelse.

Kommunen skal være opmærksom på, at man kommer uanmeldt og ofte er til gene for virksomheden. Alligevel skal virksomheden samarbejde om kontrollen, men opmærksomheden skal være på at gennemføre kontrollen så hurtigt som muligt.

Identifikation af medarbejderne i virksomheden

De personer, der udfører beskæftigelse i virksomheden, er omfattet af kontrollen. Det gælder, uanset om der er tale om et formelt ansættelsesforhold, første arbejdsdag, eller hvor det oplyses, at personen er underleverandør. Udfører man beskæftigelse i virksomheden, er man omfattet af stk. 8:

"Stk. 8. Personer, der er beskæftiget i virksomheden ved eftersynet, kan anmodes om at oplyse navn, adresse og fødselsdato, ansættelsesperiode og løn- og ansættelsesvilkår, samt om de aktuelt modtager sociale eller beskæftigelsesmæssige ydelser."

Kontrolmedarbejderen kan bede om at se billed-ID eller sundhedskort, men det er ikke et krav, at den ansatte skal kunne identificere sig, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Dette gælder både som ansat men også helt generelt i Danmark. Undtagelsen til denne hovedregel beskrives nedenfor.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 17

Udlændinge

Der er særlige krav til, at visse udlændinge skal kunne identificere sig. Dette fremgår af Bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016, § 38, stk. 1:

"En udlænding, der er fyldt 18 år, og som ikke er statsborger i et andet nordisk land eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller Schweiz, skal under ophold her i landet til stadighed medføre dokumentation for sin danske opholdstilladelse."

Det betyder, at 3. landeborgere **skal** kunne identificere sig og kunne fremvise opholdstilladelse. Dette er også et krav i forbindelse med en virksomhedskontrol, hvor medarbejderne efter Retssikkerhedslovens § 12a, stk. 8 skal oplyse navn, adresse og fødselsdato.

Det kan af opholdskortet ses, om udlændingen har arbejdstilladelse. Det vil også fremgå, i hvilket omfang – hvor mange timer – udlændingen har ret til at arbejde. Desuden vil vilkårene for arbejdstilladelsen fremgå af bagsiden.

Det vil være relevant at vurdere, om personen ligner billedet på opholdskortet og om kortet er udløbet.¹

The image shows two examples of Danish residence permits (opholdstilladelse) with callouts explaining how to check their validity and details:

- Callout 1:** Tjek, at kortindehaveren er identisk med personen på kortet. (Check that the cardholder is identical to the person on the card.)
- Callout 2:** Tjek, at kortet er udstedt i Danmark. "DK" betyder, at kortet er udstedt i Danmark. (Check that the card is issued in Denmark. "DK" means the card is issued in Denmark.)
- Callout 3:** Tjek udløbsdato. (Check the expiry date.)
- Callout 4:** Tjek type af opholdskort. Der er begrænsninger i retten til at arbejde på type E, J, P, R og Z. (Check the type of residence permit. There are limitations on the right to work on types E, J, P, R and Z.)
- Callout 5:** Tjek, om arbejdstilladelsen er begrænset til kun at omfatte en bestemt arbejdsgiver eller et bestemt antal timer. Det vil fremgå af "bemærkninger". (Check if the work permit is limited to only a specific employer or a specific number of hours. This will be indicated in the "remarks").

The first permit is for a person named JOHNSON, JOHNSON, issued in Denmark (DK) on 01/01/18, with a residence permit type Z. The second permit is for a person named CHINA, issued in Denmark (DK) on 01/01/18, with a residence permit type M.

¹ Læs mere på: <https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/A2C443C9-95F1-4803-ADD9-04AC6A031FF9/0/Undgaillegalarbejdskraftnov2016DA.pdf>

Hvilke oplysninger må man se

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 12a, stk. 1, hvilke oplysninger, der er adgang til at se i forbindelse med kontrollen. Bestemmelsen giver kommunen mulighed for at skaffe sig adgang til en virksomhed for at kontrollere, om virksomhedens ansatte modtager sociale ydelser, samtidig med at de er i arbejde:

"Stk. 1. Kommunen har til enhver tid uden retskendelse adgang til en virksomheds lokaler m.v. samt på arbejdssteder uden for virksomhedens lokaler med henblik på at kontrollere de oplysninger om borgernes løn- og arbejdsforhold, som ligger til grund for udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark samt kontante ydelser og økonomiske tilskud fra kommunen i sager, der er omfattet af denne lov. Kontrollen kan foregå som generel kontrol eller til brug for en enkelt sag.

Det har været debatteret, præcis hvilke oplysninger der i forbindelse med kontrollen er adgang til, og dermed hvad begrebet "løn- og ansættelsesforhold" kan rumme.

Af bemærkningerne i Karnov til § 12a stk. 1 (note 104) fremgår:

"Adgangen til at få oplysninger om ansatte svarer til den adgang, som de statslige told- og skattemyndigheder har efter kildeskattelovens § 86, stk. 4, til at få oplysninger om de ansatte og deres arbejds- og lønforhold m.v."

Kildeskattelovens § 86, stk. 4:

"Told- og skatteforvaltningen kan hos modtagere af A-indkomst og af arbejdsmarkedsbidragspligtig indkomst indhente oplysninger til brug ved kontrollen af indeholdelserne. Personer, der ved kontrollen skønnes at udføre beskæftigelse hos den indeholdelsespligtige, har pligt til at oplyse navn, adresse, fødselsdato, om der består et ansættelsesforhold, og, hvor dette er tilfældet, ansættelsesperiode og løn- og ansættelsesvilkår.... "

På denne baggrund konkluderes det, at der alene er adgang oplysninger, hvoraf der kan udledes konkrete oplysninger om løn- og ansættelsesforhold, herunder ansættelseskontrakter, timesedler og vagtplaner. Fakturamapper, kontrakter om kommende arbejder eller generelle budgetter er derfor ikke materiale, kontrolmedarbejderen har hjemmel til at gennemse eller til at få udleveret i forbindelse med den udkørende kontrol.

At der ikke er adgang til at kræve kontrakter eller underliggende regnskabsmateriale udleveret fra selvstændig erhvervsdrivende efter § 12a kan gøre det vanskeligt at få et overblik over, hvor meget arbejde, der konkret udføres. Dette er relevant, hvis man på en kontrol møder en sygemeldt selvstændig erhvervsdrivende i arbejde.

Hjemlen er imidlertid ikke anderledes for selvstændigt erhvervsdrivende end for ansatte, så derfor er der heller ikke for denne gruppe adgang til andre oplysninger end for ansatte. Det kan dog være relevant at spørge til timesedler.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 17

For at regnskabsmateriale, herunder de underliggende bilag, kan kræves udleveret til en offentlig myndighed, skal der være hjemmel i særlovgivningen. Det følger af Bogføringslovens § 15, stk. 1:

"En offentlig myndighed kan, i det omfang den i henhold til anden lovgivning er berettiget til at kræve indsigt i den bogføringspligtiges regnskabsmateriale, forlange, at den bogføringspligtige vederlagsfrit stiller alt, hvad der er nødvendigt til fremfinding og læsning af regnskabsmaterialet, til disposition, og at regnskabsmaterialet indsendes eller udleveres, når myndigheden anmoder herom....."

Det vil derfor være et fåtal af sager, hvor kommunen kan kræve, at en erhvervsdrivende indsender regnskabsmateriale til kommunen. Det vil dog typisk være i sager om fleksjob, hvor selve sagsopfølgningen sker på baggrund af årsregnskaberne. Men egentlige fakturamapper og al underliggende regnskabsmateriale er ikke omfattet.

Vær dog opmærksom på, at efterfølgende momstal og regnskabsoplysninger fra www.cvr.dk kan være en indikator for, om en virksomheds omsætning har været faldende som følge af, at en selvstændig erhvervsdrivende har været sygemeldt i en længere periode.

Hvor må kommunen udføre kontrollen

Af Retssikkerhedslovens § 12a, stk. 1 fremgår:

"Kommunen har til enhver tid uden retskendelse adgang til en virksomheds lokaler m.v. samt på arbejdssteder uden for virksomhedens lokaler med henblik på at kontrollere de oplysninger om borgernes løn- og arbejdsforhold, som ligger til grund for udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud fra Udbetaling Danmark samt kontante ydelser og økonomiske tilskud fra kommunen i sager, der er omfattet af denne lov. Kontrollen kan foregå som generel kontrol eller til brug for en enkelt sag. Kommunen kan foretage kontrolbesøg på virksomheder, som er beliggende i kommunen. Kommunen kan endvidere gennemføre kontrolbesøg på virksomheder i andre kommuner efter aftale med den kommune, hvor virksomheden er beliggende. Kommunen har ikke uden retskendelse adgang til at foretage kontrollen i private hjem."

I vejledning nr. 73 af 3. oktober 2006 uddybes, hvad der forstås ved begreberne "virksomhedens lokaler" og "arbejdssteder".

Der er generelt adgang til lokaler, der konkret benyttes af virksomheden. Dette skal forstås meget bogstaveligt, men virksomheden kan ikke hindre adgangen til kontrol af lønsedler og ansættelseskontakter blot med henvisning til, at materialet opbevares i privatboligen. Der er derfor adgang til private hjem, hvis virksomheden reelt drives fra hjemmet, eller hvis materialet opbevares hjemme.

Der vil endvidere være adgang til fx revisor, hvis det er revisor, der opbevarer virksomhedens materiale. Det er dog anbefalingen at virksomheden

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 17

informerer om, at revisor kan kontaktes inden for lovens rammer, og at der desuden rettes henvendelse til revisor om at fremsende det nødvendige materiale.

Der er også adgang til arbejdssteder uden for virksomhedens lokaler. Det kan fx være på byggepladser. Med der er aldrig med hjemmel i Retssikkerhedslovens § 12a adgang til at udføre kontrollen i private hjem. Dette uanset, at der er viden om, at der udføres sort arbejde for privatpersoner.

Som det også fremgår af hjemlen, må kontrollen gennemføres *"med henblik på at kontrollere de oplysninger om borgernes løn- og arbejdsforhold, som ligger til grund for udbetaling af kontante ydelser og økonomiske tilskud..."*

Dette betyder, at der i virksomheder, hvor der kun er en person beskæftiget, alene er adgang til kontrol, hvis pågældende person modtager en eller anden form for offentlige ydelse, typisk sygedagpenge. Er der ingen ydelse, er der heller ikke noget at kontrollere og følge op på. Har kontrolenheden der imod mistanke om, at der er flere ansatte (sort arbejde), kan kontrollen selvfølgelig udføres mhp. at undersøge løn- og ansættelsesforhold.

Selvstændig erhvervsdrivende - sygedagpenge

Udkørende kontroller

Flere kommuner har oplyst, at de har gode erfaringer med udkørende virksomhedskontrol i sager, hvor selvstændig erhvervsdrivende er sygemeldt.

Denne erfaring er blevet underbygget i forbindelse med, at kommunerne har indberettet effekten af deres kontrolsager til KL. Her er det tydeligt, at effekten pr. sag på sygedagpengeområdet markant overstiger effekten af kontroller på andre ydelsestyper.

De lovgivningsmæssige rammer for opfølgning på sygedagpenge gennemgås, hvor det er relevant, men dette sker kun i hovedtræk. Gennemgangen er derfor ikke en juridisk vejledning for opfølgning på sygedagpengesager for selvstændigt erhvervsdrivende, men er blot tænkt som inspiration for det videre arbejde og for, hvilke sager kontrolgruppen kan overveje at udtage.

Retten til sygedagpenge

Retten til sygedagpenge fremgår af Sygedagpengelovens § 41, stk. 1, hvoraf fremgår, at den selvstændige erhvervsdrivende har ret til sygedagpengerefusion efter 2 ugers sygdom.

Af Sygedagpengelovens § 45, stk. 1 følger, at selvstændige erhvervsdrivende kan tegne en forsikring, som sikrer dem ret til sygedagpenge i det første 2 uger efter sygemeldingen. Bemærk at samme ret gælder medarbejdende ægtefæller.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 17

Den selvstændig erhvervsdrivende sygemelder sig ved indberetning via NemRefusion. Hvis der ikke er tegnet forsikring, skal der ansøges senest 3 uger efter første fraværsdag. Hvis der er tegnet forsikring, skal der typisk ansøges senest 1 uge efter første sygedag.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 17

Sagsgangen – den kommunale opfølgning

Der er 3 visitationskategorier, som sagerne kategoriseres efter. Kategorien har betydning for, hvordan der følges op på sygemeldingen.

Kategorierne fremgår af Sygedagpengelovens § 12 og er:

- Kategori 1: Sager, hvor der forventes en fuld raskmelding inden 8 uger efter første fraværsdag
- Kategori 2: Sager, hvor der forventes en fuld raskmelding efter 8 uger
- Kategori 3: Som kategori 2, men hvor der ud over helbredsmæssige forhold er andre udfordringer i forhold til at vende tilbage til jobbet.

Visitationsmodellen skal sikre, at ressourcerne bruges målrettet på de sygemeldte, hvorfor sygemeldte med et fravær på under 8 uger kun får en minimal indsats.

Det skal bemærkes, at den sygemeldte i forbindelse med opfølgningen kan skifte visitationskategori, hvis sygeforløbet ændrer sig.

Opfølgning på kategori 1-sager skal ifølge Sygedagpengelovens § 13a, stk. 1 først ske, hvis sygefraværsperioden viser sig at blive længere end de 8 uger. Der skal på dette tidspunkt være en opfølgningssamtale, som skal resultere i en raskmelding eller i en revisitation til kategori 2 eller 3.

Det følger af § 13a, stk. 2, at der ikke er lovkrav til, hvordan kommunen i sygeperioder på op til 8 uger skal følge op på sagerne.

Modsat kan kommunen også vurdere, at en borger, som snart raskmeldes, har pligt til at møde op personligt til en opfølgningssamtale.

For sager, der visiteres til kategori 2 eller 3 er der krav til indhentelse af lægeoplysninger samt særlige krav til opfølgning.

Tilrettelæggelse af kontrolindsatsen

Alt efter hvordan kommunen tilrettelægger sin indsats over for sygemeldte, som er visiteret til kategori 1, vil der i mange tilfælde ingen kontakt være mellem kommunen og den sygemeldte. Dette sker først, når der ikke sker en raskmelding inden 8 uger.

Flere kommuner oplyser, at de har gode erfaringer med en tidlig opfølgning, som ligger inden fristen på de 8 uger. Den tidligere opfølgning sker ved personligt fremmøde. Her orienteres den sygemeldte om regler for sygemelding – dvs. at man ikke må arbejde overhovedet – og det kan vurderes, om der eventuelt skal ske en delvis raskmelding.

Denne type opfølgning er selvsagt nyttig over for selvstændige erhvervsdrivende, da deres indtjening fuldt ud afhænger af dem selv, og at det – selv ved svær sygdom – kan være meget svært ikke at arbejde overhovedet.

Sagerne kan fx visiteres ud fra følgende parametre:

- Fremgår det af en eventuel hjemmeside, at virksomheden holder lukket
- Ved en fysisk butik kan det ved en udgående virksomhedskontrol undersøges, om butikken holder lukket, eller om der er en vikar
- Bliver virksomhedens telefonen taget – bliver virksomhedens navn sagt, når telefonen besvares
- Hvis virksomhedens drives fra egen bopæl: Holder virksomhedens bil hjemme

Ved sygdom af længere varighed, hvor der skal ske en tæt sagsopfølgning, kan det være relevant yderligere at se på følgende:

- Er det vanskeligt i forbindelse med sagsopfølgningen at finde et tidspunkt, hvor den sygemeldte kan møde til samtale
- Virker det til, at den sygemeldte er i arbejde, fx møder i arbejdstøj eller har travlt
- Hvordan håndteres administrationen af virksomheden, fx momsansmeldelser eller udsendelse af fakturaer

Det vil altid være relevant at se, om der er aktivitet på Facebook eller andre sociale medier. Dette kan give en indikator for, hvorvidt der er aktivitet i en virksomhed, eller hvordan den pågældende persons helbred er.

Visitationen af sager, der skal udtages, kan fx ske i et tæt samarbejde mellem Jobcenter og kontrolgruppe for at sikre, at ressourcerne prioriteres korrekt, og at det rent faktisk er borgere – hvor man formoder, der er behov for en særlig indsats – der indkaldes.

Flere kommuner har allerede stor gavn af et tæt samarbejde mellem kontrolgruppe og Jobcenter. Det er erfaringen, at en tæt opfølgning på sygemeldte selvstændige erhvervsdrivende resulterer i mange delvist eller fulde raskmeldinger. Især den udgående virksomhedskontrol resulterer i rigtig mange raskmeldinger. Hvis der kun er tale om en delvis raskmelding, skal Jobcenteret være opmærksom på at indgå så faste aftaler som muligt om, hvornår der arbejdes, for at kontrolgruppen efterfølgende kan følge op på, om der fortsat er basis for en sygemelding.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 14 af 17

Efter kontrollen

Pålæg om at føre logbog

Efter kontrollen kan det stå klart for kontrolgruppen, at der er forhold i virksomheden, der er så kritisable, at der er behov for at følge virksomheden tæt i den efterfølgende tid.

Kommunen kan på denne baggrund pålægge virksomheden at føre logbog. Vær opmærksom på, at virksomheden kun kan pålægges at føre logbog, hvis der indledningsvist har været foretaget et kontrolbesøg. Hjemlen hertil er i Retssikkerhedslovens § 12a, stk. 5 og 6:

"Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en arbejdsgiver at foretage daglig registrering af oplysninger om ansatte. De oplysninger, som skal registreres, er de samme oplysninger, som direktøren for Arbejdsdirektoratet har fastsat med hjemmel i § 91, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan kun pålægge arbejdsgiveren at foretage registreringer, jf. stk. 5, hvis kommunen ved et kontrolbesøg, jf. stk. 1, vurderer, at arbejdsgiverens registreringer er mangelfulde."

Det fremgår, at de oplysninger, som arbejdsgiver dagligt skal registrere, følger af Lov om arbejdsløsningsforsikring § 91, stk. 4:

"Stk. 4. [...] med angivelse af cpr-nummer, samt hvilken løn den pågældende får, skal registreres hver dag fra beskæftigelsens start. Registreringen kan være papirbaseret eller digital."

De nærmere retningslinjer for arbejdet med og opfølgning på logbøger fremgår af SKATs hjemmeside under "Pålæg om af føre logbog".

Fremsendelse af kontroloplysninger til andre myndigheder

Andre kommuner

Hvis kommunen som led i virksomhedskontrollen møder borgere på overførselsindkomst fra andre kommuner, skal hjemkommunen have meddelelse herom.

Udbetaling Danmark

I mange tilfælde vil det være relevant at underrette Udbetaling Danmark, såfremt der i forbindelse med virksomhedskontrollen mødes borgere på overførselsindkomst. Dette er især relevant, hvis borgeren modtager boligstøtte eller får pension.

I tilfælde, hvor det er åbenlyst, at borgerens arbejdsevne langt overstiger det, der fx i forbindelse med tilkendelsen af en førtidspension er blevet vurderet, er det relevant for kommunen at genoptage pensionssagen.

SKAT

Det vil være relevant forud for kontrollen at oplyse SKAT om, hvor der foretages udgående virksomhedskontrol. Dette for at sikre, at virksomheden ikke inden for kort tid får mere end et kontrolbesøg. Det er på samme måde relevant for SKAT at oplyse kommunen om de udgående kontroller, som SKAT planlægger.

Efter kontrollen vil det være relevant at videresende oplysninger om, hvilke borgere på sociale ydelser, kommunen har mødt på en virksomhedskontrol. Dette skal ske, hvis det skønnes, at der skal ske en ændret indkomstansættelse.

Endelig vil det være relevant at oplyse om pålæg af logbog.

Fødearestyrelsen

Hvis der i forbindelse med kontrollen konstateres forhold, som åbenlyst er kritisable, skal Fødearestyrelsen kontaktes. Det kan bl.a. være følgende forhold:

- Fund af døde eller åbenlyst syge dyr
- Skadedyr
- Manglende rengøring
- Fordærvede fødevarer

Kommunen er i forbindelse med den udgående virksomheds kontrol ikke er ansvarlig for at sikre, at gængse hygiejneforhold er overholdt, men ved åbenlyse sager er det relevant at kontakte Fødearestyrelsen.

Statsforvaltningen

Statsforvaltningen skal kontaktes, hvis der er grund til at tro, at en borger har mistet sit opholdsgrundlag.

STAR

STAR skal kontaktes, hvis der er mistanke om, at en borger er ledig og arbejder eller driver selvstændig virksomhed og samtidig modtager ydelser fra en a-kasse.

SIRI

SIRI skal kontaktes, hvis der er mistanke om, at en ansat ikke har opholdstilladelse, eller udfører arbejde i et omfang eller på en virksomhed, som ikke fremgår af opholdskortet.

Politiet

Generelt skal politiet kontaktes, hvis der foregår åbenlyse ulovligheder i virksomheden. Her er det anbefalingen, at kontrolgruppen straks forlader

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377
Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk
Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 16 af 17

virksomheden – primært af sikkerhedsmæssige årsager – men også, fordi kommunen ikke har kompetence til at tage sig af strafbare forhold.

Endvidere bør politiet kontaktes, hvis der mødes udlændinge uden arbejds- og opholdstilladelse i virksomheden.

Dato: 15. maj 2017

Sags ID: SAG-2016-06377

Dok. ID: 2354028

E-mail: CMU@kl.dk

Direkte: 3370 3579

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 17 af 17